

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань соціальної політики

та захисту прав ветеранів

1 травня 2024 року

Веде засідання голова Комітету ТРЕТЬЯКОВА Г.М.

ГОЛОВУЮЧА. Вітаю всіх присутніх! Вітаю, пані Тетяна!

Скажіть, будь ласка, пан Бабенко з нами? Пан Арсенюк з нами?

АРСЕНЮК О.О. Добрий день, шановні колеги. Зараз, одну секундочку, підключаюсь.

ГОЛОВУЮЧА. Вітаю, пане Олеже! Ви ж наш секретар.

АРСЕНЮК О.О. Так, не заперечую.

ГОЛОВУЮЧА. Вітаємо!

АРСЕНЮК О.О. Мене чути?

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олеже, ви з нами. Дякую. Дякую, що долучилися. Ви не проти того, бо пан Бабенко може під'єднатися...

АРСЕНЮК О.О. Ні, не проти, не заперечую.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд. Тоді у вас сьогодні функції секретаря. У мене прохання провести перекличку, чи є у нас кворум.

АРСЕНЮК О.О. Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. На місці.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Вітаю всіх!

АРСЕНЮК О.О. Добрий день.

Струневич Вадим Олегович.

Бабенко Микола Вікторович.

Арсенюк Олег Олексійович на місці.

Гривко Сергій Дмитрович.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак присутня. Вітаю, колеги!

АРСЕНЮК О.О. Вітаю!

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. Доброго дня, колеги. На місці.

АРСЕНЮК О.О. Добрий день.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Підключений. Доброго дня.

АРСЕНЮК О.О. Добрий день.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Доброго дня, колеги. Тимошенко є.

АРСЕНЮК О.О. Добрий день.

І Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. Я тут, на засіданні.

АРСЕНЮК О.О. Дякую.

8 присутніх, кворум є. Можемо починати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олеже.

Шановні народні депутати, є запропонований порядок денний сьогоднішнього засідання. Чи є у когось зауваження до нього?

У мене прохання тільки до пана секретаря, щоб наше засідання... щоб ми вклалися десь в 1 годину 50 хвилин, отак, тобто до двох годин. Немає заперечень, щоб ми попрацювали?

АРСЕНЮК О.О. Нема. Не заперечуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, тоді ми йдемо по нашому порядку денному. Перше питання у нас про затвердження рекомендацій комітету за результатами розгляду Звіту Рахункової палати.

Нагадаю, що ми 13 березня з вами, відповідно до плану роботи комітету на одинадцяті сесію ми заслухали Звіт Рахункової палати щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації. За результатами проведеного аналізу нашої роботи, всіх народних депутатів, в тому числі і тих особливо, хто подавав письмово пропозиції до змін тексту рекомендацій, а це відповідно народні депутати: Никорак Ірина Петрівна, Гривко Сергій Дмитрович, Тимошенко Юлія

Володимирівна – ці пропозиції були або повністю, або частково враховані і в секретаріаті напрацьовано текст рекомендацій комітету.

Таким чином я пропоную зараз обговорити рекомендації, які винесені на голосування і інформацію Рахункової палати щодо ефективності використання коштів державного бюджету взяти до відома відповідно. І вийти на рішення щодо підтримки запропонованих комітетом проекту рекомендацій. Така у нас ситуація по 13 березня.

Прошу, шановні народні депутати, чи є зауваження, пропозиції до питання першого нашого порядку денного?

Таким чином вважаємо... Да, Михайло Михайлович, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Я коротко. Дякую.

Шановна Галина Миколаївна, шановні колеги, насамперед ми попередньо дякували вже представникам Рахункової палати, ми надіємося, що це питання вони і надалі будуть тримати на особливому контролі. Тому що актуальність протезування і забезпечення засобами допоміжними, щодо реабілітації всіх громадян України, а особливо учасників, ветеранів бойових дій, набирає дуже важливого значення в нашому суспільстві. Тут потрібно, щоб особливо Міністерство соціальної політики більш активніше брало лідерство на себе.

Я отримав відповіді стосовно мого депутатського запиту і з Фонду держмайна, як використовуються ці протезні підприємства, які ліквідовані і передані у Фонд держмайна. Дуже важливо, що умовою приватизації є збереження на початковій стадії спеціалізації цього підприємства, збереження фахівців, бо це окрема тема, як сьогодні держава готує фахівців протезної галузі.

А Міністерство соціальної політики, в принципі, теж дало фахову відповідь на поставлені питання. Важливо, щоб ви і надалі тримали це на особистому контролі. Єдине, передостанній пункт, який підписала пані Оксана Жолнович, я вважаю, потрібно Порядок №518 положення про

забезпечення протезами підвищеної функціональності нижніх кінцівок потрібно все-таки змінити. Бо ця відповідь, яку ви підготували, я розумію, що хтось з фахівців, з підлеглих, я собі дозволю зачитувати, мені видається не зовсім фахово. Таким чином відсутність у зв'язку, цитую: "у зв'язку з технічно помилкою з Порядку №518 положення про забезпечення протезами підвищеної функціональності нижніх кінцівок не спричинило негативних наслідків, оскільки особи, які зазнали поранень з початку повномасштабного вторгнення, проходили реабілітацію і первинне протезування відповідно до Порядку №321". Мені видається, що легше внести зміни до цього Порядку №518, ніж пояснювати таким чином. Рахункова палата чітко вказала на недоліки підлеглих, які керувалися саме Порядком №518. А все інше я пропоную підтвердити, підтримати, тому що насправді є фахові пропозиції.

Я дякую працівникам комітету, які займалися підготовкою загальної рекомендації.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

Таким чином ви пропонуєте до пункту 2 Міністерство соціальної політики України там, де у нас є прискорити приведення положення 671, 2161 та Порядку 321 доповнити ще і 518. Інших зауважень немає, колеги? Ми можемо виходити на голосування рекомендацій із зауваженнями, які озвучив Михайло Михайлович?

Тоді я прошу Арсенюка Олега провести голосування щодо затвердження рекомендацій. Взяти до відома результати роботи Рахункової палати і підтримати запропонований комітетом проект рекомендацій.

АРСЕНЮК О.О. Шановні колеги, прошу голосувати.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

АРСЕНЮК О.О. Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

АРСЕНЮК О.О. Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. Гривко – за.

АРСЕНЮК О.О. Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

АРСЕНЮК О.О. За. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. Циба – за.

АРСЕНЮК О.О. Рішення одноголосно прийнято.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Олеже. Дякую, шановні народні депутати, за прийняття наших рекомендацій.

Ми переходимо до розгляду законопроектів, які... Спочатку розглядаємо ті законопроекти, які йдуть через наш комітет, де ми визначені головним. І розглядаємо, попередній розгляд у нас законопроекту 11006 народного депутата Руцишина Ярослава, питання щодо доцільності включення до порядку денного Закону про внесення змін до деяких законів України щодо скасування дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства.

Хоча по цьому законопроекту велика кількість висновків центральних органів виконавчої влади, а також Служби безпеки щодо не підтримки цього законопроекту, водночас це надзвичайно важливо для нас з точки зору нашої міграційної політики залучення мігрантів до роботи всередині країни у зв'язку з тим, що ми всі знаємо, що в нас велика кількість робочих місць у нашій економіці не заповнена трудовими ресурсами. Тому давайте ми розглянемо, подивимося, які тут негаразди є з точки зору міністерства, послухаємо їх. І, по-перше, надамо автору слово, які в нього були аргументи для внесення такого законопроекту.

Будь ласка, пан Ярослав.

РУЦИШИН Я.І. Добрий день, шановні колеги. Чи чутно мене?

ГОЛОВУЮЧА. Чутно добре.

РУЦИШИН Я.І. Чутно, так? Дуже дякую.

Знаєте, я собі навіть епіграф з минулого вашого засідання зробив такий, цитата: "Давайте перейдемо на бік людини". Це голова комітету говорила. Я хочу, щоб ви собі це трошки запам'ятали.

Отже, я хотів побудувати свою аргументацію, не виходячи з того, що наша країна займає 127 місце в індексі економічної свободи. Тобто ми фактично є в основному невилітні за категорією в країнах, останнє 45 місце в Європі з цього за показниками займаємо, навіть не через те, що ми 85 місце за індексом глобальної конкурентоспроможності займаємо, а за критеріями ринку праці – 69 місце.

Я хотів побудувати в інший спосіб, як приймалася оця, юридичний інститут оцієї заборони, хоч він називається дозволом, насправді це є заборона у вільному... Отже, з'являється він у Законі "Про внесення змін до Закону України "Про зайнятість населення" (від 21.11.1997 року) із аргументацією: привести у відповідність діюче законодавство щодо забезпечення працездатної молоді першим робочим місцем згідно статті 4 Закону України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні". Цей закон давно вже, даруйте, почив у бозі, інший Закон і про зайнятість також почив у бозі, а дозвіл, чи то так, заборона пустила свої метастази в інші законопроекти, і воно чомусь залишається.

Тобто я до чого закликаю? Я закликаю до такої гігієни свого роду правової. Якщо в нас суспільні відносини припинили своє існування, то правові акти, які регулюють ці суспільні відносини, також мали б відійти у минуле. На жаль, так у нас залишається і це стає підставою для зниження конкурентоздатності нашого підприємництва, а часом навіть і до корупції, буває й таке.

І тут я хочу поговорити про рефлексію, рефлексія у розумінні, як ми мислимо. Ми будуємо свої судження, і це мені показав минулий комітет, виходячи з документів, які подали наші міністерства про цей дозвіл. Тобто ми фактично, от як, знаєте, за описом Левіафан пожирає своїх громадян у випадку, якщо вони не протиставлять йому або організацію, або цінності, або

щось інше. І в даному випадку ми питаємося того Левіафана, а чи можна попустити нам пута, які ми наклали на наш народ, для того, щоб він міг спокійніше працювати, спокійніше конкурувати на світовому ринку. Та, звичайно ж, питання риторичне і відповідь буде однозначна.

Але я вам скажу з іншого боку тоді, хто протистоїть тому. І тут якраз, до речі, в мене... гарно повертаємося до нашого епіграфа, давайте перейдемо на бік людини. А хто представляє людей а даній дискусії? Громадські організації з підприємств, до яких я звертався, взагалі навіть сміялися. Та, звичайно, що нам не треба ще однієї заборони і навіть листів про це питати не треба, ми і так стиснуті в інших різних заборонах, обставлені отим частоколом дозволів, бо в нас повна недовіра до підприємництва існує в країні і ми не можемо конкурувати в таких умовах. Само собою, що ми б мали їх представляти з іншого боку, але в нас не вистачає відваги, бо ми будемо свої судження на аргументах левіафана.

І тут я би хотів попросити членів комітету згадати або пригадати, або виписати собі всі застереження чи упередження до того законопроекту, який зараз у вас лежить перед вами на столі. І я даю гарантію, що от зараз майже все буде знято, а саме ми переходимо до міграційного законодавства. Законодавство визначає правила та процедури щодо в'їзду, перебування та виїзду іноземців на територію України. Це включає в себе введення віз, роботу з реєстрацією мігрантів та забезпечення виконання умов перебування на території України. Напрямки міграційної політики є такі: стратегічний характер міграційної політики, захист національних економічних інтересів, я вже маю надію, що це багато що зняло в нас, визначення пріоритетних сфер залучення мігрантів, також багато чого зняло, децентралізація реалізації міграційної політики – я за категорично, і остаточно, що чим можна добитися – визначення чітких критеріїв допуску іммігрантів в країну. І в нас є Стратегія міграційної політики до 25-го року, яка говорить, про формування та реалізацію Державної міграційної політики, яка б позитивно впливала на консолідацію української нації та безпеку держави, прискорювала соціально-

економічний розвиток, сприяла уповільненню темпів депопуляції, стабілізації кількісного та якісного складу населення, задоволенню потреб економіки в робочій силі і відповідала міжнародним стандартам, міжнародним зобов'язанням України.

З приводу міжнародних зобов'язань і міжнародних стандартів я б хотів сказати. Нещодавно ми проводили комітетські слухання, де прийшли всі разом з громадськими організаціями підприємці різних українських національних організацій, де прийшли до висновку головного, я вважаю, він є дуже правильний. Якщо ми візьмемо всю нормативну базу Євросоюзу і покладемо на нашу часом дуже корумповану ситуацію реальну, яка є, ми просто-напросто цього не витягнемо. Тобто ми повинні брати від них їхні принципи, а там є принцип якраз тих трьох свобод.

Це я до чого говорю, я говорю, щоб зняти аргументи тих, хто каже, що в європейських країнах такі ж дозволи є. Так, але в нас кардинально інша ситуація в суспільстві. Ми є постачальниками наймитів до союзу, але не навпаки. І тому ми повинні взяти у них принципи, принципи вільного пересування, а нормативну базу ми повинні будувати, виходячи з наших національних інтересів. І це дуже важливо.

В законопроекті про зайнятість населення ми знімаємо 42 статтю, але ми залишаємо 15-у, де написано, що принципи та мета, основні напрямки державної політики в сфері зайнятості населення, пункт 18: захист внутрішнього ринку праці шляхом регулювання залучення до роботи іноземних працівників. Це у нас залишається. В який спосіб мало це працювати? Роботодавець звертається за видачу віз для людей, яких він хоче запросити до себе на підприємство. Ця міграційна служба відповідна звертається до фонду зайнятості, чи є в нього такі вакансії, відповідно якщо є такі вакансії і ...*(Не чути)*, то тоді відповідно дозволяється, видаються такі візи. Іншими словами, підприємець звертається у фонд зайнятості, якщо впродовж місяця чи, можливо, навіть коротшого терміну *(Не чути)*... фонд

зайнятості не надає йому українських працівників, він виходить на ринок глобальний, на ринок праці.

І тут я вам можу сказати про свою історію, чому саме я є провайдером цього питання. Приблизно після 2000-х у нас дуже непогана ситуація була на ринку праці, нашим вчителям підняли заробітну плату там вдвічі, і вони гарненько просто-напросто з наших підприємств встали і пішли працювати назад вчителями. У нас з 2 тисяч людей впродовж дуже короткого терміну кількість зменшилась в два рази. Одна зміна повністю при великих інвестиціях, само собою, іноземних, одна зміна пішла працювати за своїм фахом, що є дуже добре. І я, коли попросив нашу бухгалтерію, щоб ми порахували скільки ми за тих 25 років заплатили різних податків і платежів у різні фонди соціальні і такі інші, це було близько мільярда. Так от питання до нас. Що поганого було б, якщо б ця одна зміна була заповнена і іноземцями? Тобто був би сплачений ще один мільярд відповідно, а, можливо, синергія би тут спрацювала.

Тобто я хочу на чому завершити, по-перше, закликаю до правотворчої відваги почистити наше законодавство з рудиментів або тих метостазів, які пішли в інші законодавства безпідставно, оскільки підстави вже тих, коли вони були прийняті, немає. А, по-друге, ми повинні зробити у спосіб, який виходить з презумпції невинуватості роботодавця. Він повинен звернутися в одну інстанцію за принципом єдиного вікна, і воно має пройти, ця інстанція повинна запитатися в фонду зайнятості, чи є вакансії, чи є така потреба, відповідно визначити ту політику, стосовно яких спеціальності треба привозити в країну, і нехай видаються робочі візи для того підприємця.

Тобто я до чого, я б хотів, щоб світ працював на українського підприємця, а не українські люди їхали в найми у світ. Оце є перший маленький крок тільки в цьому напрямку, цей законопроект покликаний до нього. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Ярославе.

Я думаю, що тут багато є інтересантів в цьому законопроекті не тільки людина і не тільки українець, ми з вами стоїмо на боці громадянина в першу чергу нашого і на захисті нашої національної економіки.

Шановні народні депутати, у мене пропозиція послухати Міністерство економіки, потім Службу безпеки, потім міграційну службу, Уповноваженого з прав людини і, може, наостанок Міністерство соціальної політики, бо вони щонедавно презентували демографічну політику на форумі, частину якої є міграційна політика, і навіть в листі пані Жолнович є окремі зауваження, які було б слушно послухати після тактичних пропозицій до попередніх міністерств.

Будь ласка, Міністерство економіки. Міністерство економіки, Бережна Тетяна чи хто від вас? Служба зайнятості. Міністерство економіки! Що таке, наше профільне міністерство чотири людини підключилися: Гончарук Марина, Сімак Тарас, Бадай Діана, Дуженкова Олена. Хто-небудь з вас?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да я бачу, що чотири. Ніхто взагалі...

СИМАК Т.А. Доброго дня! Сімак Тарас, Мінекономіки, відділ з питань трудової міграції.

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка, пане Тарасе, будь ласка. А то ми подумали, що ви сховалися вже від пана Ярослава і від нас.

СИМАК Т.А. Якщо можна, будь ласка, ще раз питання.

ГОЛОВУЮЧА. Ваша позиція по законопроекту. Законопроект 11006.

СИМАК Т.А. Законопроект... по законопроекту про дозволи для іноземців?

ГОЛОВУЮЧА. Да, ви не підтримуєте його? Ми от читаємо: Міністерство економіки не підтримує зазначений... Можете ви навести аргументи після того, як дослухалися автора?

СИМАК Т. Так, дякую.

Дивіться, Мінекономіки зараз в рамках виконання директив ЄС дійшло вже попередньої згоди з ДМС, Державною міграційною службою, щодо так званого єдиного вікна, тобто впровадження системи, коли іноземець буде отримувати посвідку на тимчасове перебування в Україні і одночасно буде вирішуватися його питання з працевлаштуванням. Тобто для цього... Ну, у нас же унікальна система, у нас дозвіл на застосування праці іноземців отримує роботодавець. Це треба нам ще проговорити з Державною службою зайнятості, оскільки їх територіальні центри, їх територіальні органи видають дозвіл для українського роботодавця.

ГОЛОВУЮЧА. ...Давайте так, я не бачу, що Міністерство економіки готове, я не розумію, яким чином міністерство, яке має продукувати полісу, політику, яким чином ви не можете цю політику вибудувати без консультацій з Державним центром зайнятості, який взагалі не є навіть центральним органом виконавчої влади.

Я дякую вам. Лист зачитаємо, і нам розповідати яким чином діє система не потрібно, у нас народні депутати знають, яким чином діє система.

Будь ласка, Служба безпеки України.

_____. Доброго дня, шановні народні депутати! Доброго дня, шановні колеги! В будь-якому разі будь-яка ініціатива, яка впроваджується в чинне законодавство, оцінюється з боку Служби безпеки

України з точки зору: чи можливі якісь загрози національній безпеці. Ми сьогодні намагаємось працювати законопроект, який скасовує дозволи на застосування праці іноземних громадян. Яку ситуацію на сьогодні ми маємо в безпековій сфері?

По-перше, повномасштабне вторгнення Росії, застосування російською стороною гібридних методів протидії в нашій державі, використовуються різноманітні шляхи впровадження агентури, диверсантів, і тому подібне.

По-друге, сьогодні одним з чинників, який значно впливає на безпекову ситуацію в Україні, – це є активізація діяльності міжнародних терористичних організацій. І наша держава, скажемо, в цій сфері відіграє для них ключову роль як транзитна територія на шляху до країн Європи, до зон бойових дій і в зворотному напрямку.

Які ризики породжує ця ситуація на сьогоднішній день для нас? Це, по-перше, збільшення каналів нелегальної міграції, легалізація на території України надання статусу офіційного російським проксі, російським, білоруським, інших країн, які підтримують Російську Федерацію у війні проти України, налагодження механізмів фінансування терористичної діяльності шляхом розбудови низки фіктивних підприємств. Це характерно і для Російської Федерації, це характерно і для Ірану. В цьому контексті, звісно, єдиним дієвим механізмом протидії є розбудова єдиної загальнодержавної системи безпеки, яка буде включати різну систему запобіжників.

З нашого погляду, з урахуванням того, що на сьогоднішній день, я впевнений, ви всі з цим погодитесь, ми маємо ситуацію, коли наші кордони практично закриті, вказані елементи, які несуть загрозу, вишуковують інші способи для проникнення на території нашої держави. Фіктивне працевлаштування є також елементом, який може використовуватись для проникнення саме на територію України.

Ми з вами загальними зусиллями в 2022 році завдяки, скажімо, державницькій позиції наших народних депутатів врегулювали механізм з

дозволами. Що нам це дало? Ми маємо чітку систему, зрозумілу. Ми, скажімо, внесли певну відповідальність роботодавців за тих осіб, яких вони запрошують на територію України для працевлаштування.

Зараз ми розглядаємо це питання, буквально через рік після вступу цього законодавства, щоб цю систему, скажімо, зруйнувати. А, по суті, цей законопроект фактично скасовує цю систему, цей інститут, який, по суті, є елементом, є тим запобіжником у великій загальній національній системі безпековій нашої держави.

Для розуміння, після впровадження, після вступу в силу розробленого спільно закону в 2022 році робота, яка була проведена завдяки стійкій позиції народних депутатів, Служба безпеки також отримала один з рычагів, скажімо, запобігання проникненню сюди, на територію України, і терористів, і агентури, і інших елементів, які несуть загрозу національній безпеці України, у вигляді попередніх перевірок іноземців, які намагаються в'їхати на територію України з країн підвищеного еміграційного і терористичного ризику.

Проведеною спільною роботою, щоб ви розуміли, от ми з центром зайнятості, з Міністерством економіки, з міграційною службою провели певну роботу, і скасовано понад 3 тисячі дозволів для іноземців, які, по суті, використовували інститут працевлаштування в Україні для легалізації і подальшого виїзду до країн Європи. Тому що їх не стільки цікавить територія нашої держави, скільки територія європейських країн. Плюс за цей невеличкий рік ми запобігли в'їзду шляхом отримання дозволів на працевлаштування 111 громадян Російської Федерації і Республіки Білорусь, стосовно яких у нас була інформація, що вони можуть становити пряму загрозу. Більше розкривати я не можу. Так, з одного боку, 111 чоловік начебто не багато, з іншого боку, 111 чоловік – це могли бути особи, які фактично шкоду нанести в підривній діяльності проти нашої держави.

Я вибачаюсь, що я трошки багато часу займаю ніж повинен, але ще одну ремарку хочу вам сказати. Я є учасником контртерористичного

комітету Ради Європи, яка розробляє рекомендації загальнообов'язкові для країн-членів Європейського Союзу, а також рекомендації для партнерів Європейського Союзу. На наступне засідання, яке відбудеться в травні, до порядку денного комітету контртерористичного винесли питання міграції, врегулювання питань надання дозволів на працевлаштування.

Плюс... Чим це викликано? Це викликано подіями, рекомендаціями Європейської комісії в 22-му році щодо посилення інституту видачі дозволів на працевлаштування на території Європейського Союзу. Це стало наслідком нерегульованої політики Польщі, яка працевлаштувала більше 200 тисяч... видала дозволів на працевлаштування більше ніж 200 тисячам іноземців, які в подальшому стали... значна частина їх стала нелегальними мігрантами. І позиція Європейської комісії, європейських інституцій якраз іде до посилення контролю в цій сфері і до, скажемо, посилення ролі державних інституцій в цьому питанні. Тому просив би вас врахувати цей момент. З урахуванням, скажемо, цих всіх позицій служба виступає з питанням недоцільності на цьому етапі розгляду, опрацювання такого законопроекту.

Дякую вам за увагу. Вибачте, що забрав багато часу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Володимире.

Я думаю, що ви надали інформацію, якої не було у нас в Комітеті соціальної політики, вона важлива для прийняття рішення по цьому законопроекті. Дякую вам. Дякую, що приєдналися до розгляду цього питання.

Міграційна служба, будь ласка. Шановні колеги, хто з міграційної служби? Валетенко Ольга, будь ласка.

ВАЛЕТЕНКО О.В. Доброго дня! Ольга Валетенко, Державна міграційна служба. Я хочу сказати, що на думку Державної міграційної служби цим законопроектом фактично руйнується існуючий механізм контролю за перебуванням та працевлаштуванням іноземців та осіб без

громадянства на території України, на жаль, без створення іншого механізму в заміні існуючого. Тому на думку ДМС прийняття запропонованих змін створить передумови до нерегульованої міграції іноземців з країн міграційного ризику, використання працевлаштування каналу незаконної міграції без реального створення трудових відносин.

І ще хочу звернути увагу, що законопроект цей не узгоджується з Директивою Євросоюзу 2011/98 про єдину процедуру звернення за єдиним дозволом на проживання та роботу. І це суперечить взятим Україною зобов'язанням щодо гармонізації українського законодавства із законодавством Європейського Союзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Уповноважений з прав людини, будь ласка.

_____. Доброго дня, Галино Миколаївно! Доброго дня, шановні народні депутати! Ми солідарні з попередньою виступаючою, і з Службою безпеки. В цілому ми підтримуємо концепцію, спрямовану на оновлення ринку праці в Україні. Ми розуміємо, що пріоритетом державної політики зайнятості населення є сприяння працевлаштування саме громадян України. Але ми абсолютно не підтримуємо даний законопроект. Дійсно, він суперечить директивам Ради Європи, дійсно, він скасовує існуючий механізм і на заміну не пропонується інший. Тому ми для того, щоб не забирати зараз багато часу, ми абсолютно солідарні і підтримуємо всі аргументи, які попередньо були надані. Даний законопроект не підтримується Уповноваженим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Олена.

Міністерство соціальної політики, в мене прохання, хоча ми в листі і побачили вашу позицію, але все ж таки більш широко прокоментувати і описати як ви це описували у листі. Хто від Мінсоцу?

ТАНАСИШИН Н.Д. Вітаю. Назар Танасишин, заступник.

ГОЛОВУЮЧА. Вітаю. Вітаю.

ТАНАСИШИН Н.Д. Незважаючи на те, що презентація пана Ярослава є така надихаюча і правильна, тому що нам насправді бракуватиме робочої сили і нам слід рухатися в напрямі якраз розбудови механізмів, щоб збільшувати кількість цієї робочої сили. Але, так як було вами зазначено, ми презентували драфт демографічної стратегії і, власне, вважаємо, що насамперед ми повинні таргетувати на повернення мігрантів та вимушених мігрантів як залучення основної цієї робочої сили. Наступним кроком чи елементом є залучення закордонних українців чи діаспори, власне, як оцього робочого ресурсу, який може бути в Україні, вибачте, але застосований в якості робочої сили.

І якщо ми говоримо про зняття будь-яких бар'єрів, обмежень в сфері, буду застосовувати тут якраз термін "мігрантів", якщо ми говоримо про те, що ми хочемо залучати мігрантів в якості робочої сили, нам потрібно підходити до цього дуже прогнозовано з урахуванням дефіциту на ринку праці. І ми говоримо про те, що нам потрібно насамперед визначити потреби економіки, конкретних регіонів в якій робочій силі, в якості і кваліфікації тієї робочої сили. Такі підходи застосовують дуже багато закордонних країн, власне, для залучення мігрантів.

Окрім того, нам потрібно також розуміти про те, що нам треба і суспільство готувати до того, що велика кількість мігрантів як робочої сили може спричинити і внутрішнє непорозуміння, і паралельно треба ж так само розуміти, що будуть існувати мовні, культурні, економічні і соціальні

бар'єри. До цього всього нам треба підходити більш комплексно. Зважаючи на це, просто зняти обмеження щодо дозволів недостатньо. Нам потрібно більш виважено підійти до цієї позиції. Тому ми не підтримуємо законопроект в конкретному вигляді, проте знову ж таки підтримую пана Ярослава в його лібералізмі і бажанні зняти непотрібні обмеження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, давайте поділимося думками, хто за, хто проти. Є необхідність...

Пан Сергій, будь ласка.

ГРИВКО С.Д. А можна...

ГОЛОВУЮЧА. Юлія Володимирівна, да.

ГРИВКО С.Д. А, Юлія Володимирівна. Будь ласка, Юлія Володимирівна.

ГОЛОВУЮЧА. Юлія Володимирівна, потім – Сергій. Я перепрошую.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, дякую дуже.

Ви знаєте, я пам'ятаю, як ми в залі голосували один із законопроектів, який позбавляв чергових прав працюючих людей, і один з депутатів так голосно сказав, що країна Україна мусить стати країною роботодавців. Я дуже добре запам'ятала цього депутата і його фразу. Розумієте, справа в тому, що свята функція і місія народного депутата – бути балансуючою силою, бути над всіма процесами в Україні або в будь-якій іншій країні і намагатися пропонувати рішення, які враховують інтереси, по суті, всіх сфер,

в яких працюють сьогодні і живуть люди, всіх людей, де б вони не працювали і не жили.

Цей законопроект має три фундаментальні вади. Я не буду довго про це говорити, я просто пошлюсь на попередніх виступаючих. Певна жахлива вада, що в цьому законопроекті невраховані інтереси українців, які шукають роботу. У нас що, закінчились безробітні? Замість того, щоб докладати зусиль будувати систему освіти, систему професійної підготовки, систему отримання вищої освіти, формувати в Україні серйозні інституції, скажемо, виховання фахівців для всіх сфер роботи нашої економіки, ми зараз говоримо давайте ми відкриємо всі кордони і кожен роботодавець сам собі вирішить і візьме з світу все, що йому потрібно, а тут хай українці собі живуть як вони вважають за потрібне, це роботодавців не цікавить. Ви знаєте, така вопиючая річ, мені навіть соромно зараз про це говорити і я просто завершу. Тобто він неприйнятний, тому що він абсолютно однобокий з точки зору врахування інтересів українців.

Друге, що дуже є важливим. Це, безумовно, закони, традиції, які існують в інших країнах, а також конвенції, в тому числі європейські, і конвенції, і закони, які передбачають абсолютно інші порядки і правила. Да, коли ми станемо членами Європейського Союзу, а я вважаю, що це буде достатньо швидко, там вільне пересування робочої сили, це практично сприймається як одна країна майже. І можете собі уявити, коли у нас буде такий закон, мало того, що він протирічить всьому законодавству європейському в цьому контексті, ми ще будемо такою дірою, знаєте, еміграційною для всього Європейського Союзу. Я просто дивуюся, як можна взагалі депутату вносити такі законопроекти, а нам як комітету витратити годину, щоб просто про це поговорити.

І останнє, третє. Я хочу послатися на безпекові питання. І тут я не буду нічого говорити, просто фахово, вичерпно і глибоко дав характеристику цього законопроекту і ситуації в цій сфері представник Служби безпеки України. І там додати просто немає чого. Це абсурдний законопроект, і я

прошу давайте ми припинимо просто обговорення, якщо треба, поставимо на голосування, і я думаю треба повернути його депутату, який його вніс.

Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧА. Повернути чи відхилити, яка пропозиція, Юлія Володимирівна?

ТИМОШЕНКО Ю.В. Відхилити. В принципі, відхилити і повернути депутату. Тому що реально розглядати його не можна. Давайте прийmemo таке рішення, щоб...

ГОЛОВУЮЧА. Ні-ні, Юлія Володимирівна, по Регламенту, Юлія Володимирівна, доопрацювати – це означає, що під тим же номером...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ні-ні, категорично.

ГОЛОВУЮЧА. Ваша пропозиція відхилити?

ТИМОШЕНКО Ю.В. І при чому не тому, що у нас зараз війна, а просто тому що це протирічить всім абсолютно концепціям, які існують в інших країнах нормальних, демократичних, ліберальних, розвинутих.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юлія.

Пан Сергій.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Галина Микола Миколаївна, шановні колеги.

Я б хотів задати Назару Танасишину питання. От вони там писали демографічну стратегію, відповідно кажуть, що акцент буде на поверненні людей. А згідно демографічної стратегії який коефіцієнт народжуваності був,

коли не було широкомасштабного вторгнення, будь ласка, можете сказати? Тобто він дає можливість відтворенню нашої нації чи ні? Назар Танасишин, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Тарас, до вас питання.

ТАНАСИШИН Н.Д. Дякую за запитання.

Я, на жаль, не володію цими цифрами, не профільний заступник. Тому зараз важко... Я зараз знайду ці цифри. Якщо дозволите, на наступній ітерації дам вам відповідь по цифрах, добре?

ГОЛОВУЮЧА. Я можу прокоментувати. Тому що і до війни ми не мали достатнього коефіцієнта фертильності для відновлення, водночас демографічна стратегія, яка була презентована на форумі, каже не тільки про повернення людей, але і про залучення до ринку праці представників української діаспори, тобто не тільки тих, хто зараз мігрував, але і тих, хто давно живе за межами України і водночас є нашими по духу, по силі, по громадянству. А також третій пункт демографічної стратегії – це вибіркоче залучення мігрантів з інших країн. Причому ми мусимо чітко визначати, з яких країн і за якими фахами і професіями, який людський капітал ми хочемо залучити з яких країн. З одного боку, щоб не стати транзитною країною, коли ми ввійдемо до ЄС; і, з другого боку, через безпекову ситуацію для недопущення... Служба безпеки сказала, що вони відмовили 111 громадянам. Я хочу сказати, що кожен з цих 111 може бути наводчиком ракет на наші виробництва. От ми мусимо це розуміти стовідсотково.

ГРИВКО С.Д. Можна?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Сергій.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Галина Миколаївна, що ви відповіли на моє питання. От у вас перша така, скажімо так, вразлива точка вашої стратегії, тому що ви орієнтуєтесь на людей, які повинні повернутися. Відповідно вони не зможуть, не здатні створити умови для підвищення коефіцієнта фертильності до того відсотка, який повинен відтворювати націю.

Якщо я не помиляюсь, є там чотири аспекти якраз демографічного питання. Перший – це безпековий, це наші воїни-герої, які захищають територію, відвойовують нашу територію, дають безпеку та захист населенню. Другий – це мотиваційний безпосередньо, які пільги, яка підтримка народжуваності від держави йде. Третій – це освітньо-ідеологічний. Відповідно це покладається на наше Міністерство освіти, яке повинно залучати. І четвертий – це, напевно, Міністерство охорони здоров'я, яке повинно показувати, скажімо так, допомагати людям, які не здатні у зв'язку з психологічними там особливостями народжувати, допомогти народити дитину ось. І відповідно це основний, скажімо так, основні напрямки, по яких потрібно працювати.

І ви сконцентрувались тільки на одному, але знову ж таки питання наступного характеру, що це не дає можливості. Але в принципі цей законопроект, як би добре, що він з'явився, тому що ми обговорили ці питання. Але от у мене до працівників Служби безпеки України питання: чому, був законопроект у Раді, особливо мого авторства з приводу того, щоб воїнам, які захищають наш суверенітет, допомагають відвойовувати, скоротити терміни для отримання громадянства, на жаль, його відхилили аналогічно? Міграційна служба була проти, у тому числі аналогічне питання до них. Тобто людей, які приїхали захищати нас з різних країн світу, ми як би теж не можемо надати громадянство.

Це питання повністю от хотів би задати, в тому числі у тих рамках, що от вибіркоче громадянство потрібно давати, мені здається, так. Тому що в будь-якому випадку через будь-які механізми ми повинні допомогти людям, які захищають нашу державу з інших країн.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Хоча це питання не по цьому законопроекту, але я прошу і Службу безпеки, міграційну відповісти, що в нас зі швидким наданням громадянства для тих людей, хто захищає нашу Україну від ворога, від Російської Федерації в першу чергу? Той, хто зі зброєю в руках захищає, чи можемо... Це питання дотичне, тому що той, хто буде громадянином і захищає, він буде мати вільний доступ до ринку праці.

Будь ласка, СБУ або міграційна служба, хто перший?

_____. Давайте, я дуже коротко. Я перепрошую, але я недотичний був до розробки цього законопроекту. Шановний пане народний депутат, я з моїми колегами з відповідних підрозділів, які були залучені до цього, обов'язково пропрацюю, з вами зв'яжусь і ми пропрацюємо подальше питання.

Наскільки мені відомо, да, там є відповідні механізми розроблені, вони працюють щодо надання максимально бистро, але ви ж розумієте, все одно кожна людина потребує там певної перевірки. Це принаймні моя позиція, що повинна перевірятись, тому що є випадки, коли брали участь...

ГОЛОВУЮЧА. Ну, то єсть ваша позиція – максимально швидко надавати, правильно, СБУ, тим...

_____. З дотриманням всіх безпекових моментів з точки зору, звісно, треба подивитися, чи та людина, скажімо, не становить реальної загрози.

Я буквально один з випадків розкажу. Да, є... був в Україні один воїн дуже жвавий, дуже бравий, а потім з'явився на боці Чечні і разом з Кадировим давав відповідні вже антиукраїнські позиції. Тому у всьому має бути розумний...

ГОЛОВУЮЧА. Да, випадки бувають, давайте ми поодинокі випадки не будемо брати за систему, але закони пишуться для системи. Якщо б це було системний, це ж в будь-якому законопроекті можна назвати причину, що є один випадок проти, ну по будь-якому проекту закону. Справа в тому, що нам потрібен не одиничний випадок, нам потрібна система і що система дає як результат.

Державна міграційна служба, якщо можна, дуже швидко, тому що це не зовсім наше питання. Щодо надання швидкого громадянства за тих, хто... На якій стадії там перебуває підготовка?

_____. У Державної міграційної служби є свій законопроект 9585, яким ми намагаємося також врегулювати питання надання громадянства військовослужбовцям, а також посвідок на тимчасове проживання. І ми вважаємо, що ми в цьому законопроекті врегулювали максимально все, що які питання тут порушувалися.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Системно. Дякую.

Шановні народні депутати... Да, пане Анатолій.

ОСТАПЕНКО А.Д. Ще я кілька слів щодо даного законопроекту. Як голова підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів хочу сказати, що дуже в нашій країні зараз обговорюється повернення нашого захисника додому. А з приводу цього законопроекту, коли він буде повертатися, якщо не буде робочих місць? Звісно, він буде тоді намагатися їхати до сім'ї, яка виїхала за кордон, тому що вона себе не буде бачити тут, також на місці українця, який повинен повернутися і розбудовувати Україну, і ми тоді будемо втрачати цю робочу силу.

Ми ж не кажемо, що кожний воїн, який буде повертатися після захисту нашої Батьківщини, це буде повертатися в ІТ-сферу або в якусь сферу

високої технології. Це будуть і звичайні професії, які повинні будуть розвиватися, а ми їх хочемо відповідно до даного законопроекту замінити мігрантами. Тому я дякую усім попереднім виступаючим і, я думаю, треба підтримувати пропозицію Юлії Володимирівни і виносити на голосування. Але все ж таки послухати від Міністерства економіки, хоч там є служба... яка там, зайнятості, да, і профспілки, ми їх все ж таки повинні послухати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Міністерство економіки, будь ласка, є хто-небудь на рівні директор хоча б департаменту. А взагалі де пані Бережна? Можете прокоментувати.

_____. Да, Галина Миколаївна, є директор. Пані Бережна просто зайнята, вибачається.

ГОЛОВУЮЧА. Чим вона зайнята, скажіть мені?

_____. Я не знаю її розклад.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто у неї є більш важливі речі ніж закони України. Дякую. Коментуйте.

_____. Ми не підтримуємо цей проект. Водночас в контексті реформування системи працевлаштування іноземців та осіб без громадянства в Україні пропонуємо зорієнтуватись на можливу імплементацію вищезазначених директив в національне законодавство, зокрема вивчити досвід запровадження єдиного дозволу в Європейському Союзі. Так що тільки це питання. В цілому, ні, бо проект суперечить євродирективам і вже, власне, все про нього було сказано до мене.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, є бажаччі виступити, будемо слухати далі?
У нас є з профспілок.

Будь ласка, Олександр Шубін.

ШУБІН О.О. Дякую.

Шановні народні депутати, хоча профспілки виступають в цілому проти дискримінації, але в цьому випадку ми не підтримуємо цей законопроект, тому що ми фактично відмовляємося від державного механізму регулювання доступу на ринок праці по кваліфікаціях, по майбутній зарплаті, по питаннях чи буде ця робота легальною, чи нелегальною. І давайте не забувати, що кожне отримане таким чином робоче місце – це робоче місце, яке не отримав громадянин України, який міг би повернутись з фронту чи з-за кордону. Тому ми, власне, не підтримуємо такий законопроект. Якщо є потреба якимось чином відрегулювати чинну систему дозвільну, зробити її більш гнучкою, більш простою, більш зручною для роботодавця, це інше питання. Але відмовлятись від системи регулювання в цілому недоцільно.

Всіх з Днем праці, з днем весни, і сподіваємось, що такі ініціативи не будуть підтримані.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє. Дякую за вашу позицію.

Олександр Вознюк, УС ПГС, і Сергій Біленький від федерації СПО роботодавців і все, і ми завершуємо розгляд цього питання.

Будь ласка, Олександр. У мене прохання дуже швидко, бо, я думаю, що народні депутати вже отримали достатньо інформації. Олександр.

ВОЗНЮК О. Доброго дня, пані Галино, члени народні депутати та учасники комітету. Позиція, наша позиція, нашої організації, громадськості, що цей законопроект не може бути прийнятий, його потрібно відхилити. Водночас багато ваших колег народних депутатів зробили ряд ініціатив щодо

працевлаштування ветеранів, учасників УБД, які повернуться, в тому числі ...*(Не чути)* вирішити питання працевлаштування людей з інвалідністю. Хочу вам ще раз звернути увагу, що після повномасштабного вторгнення геометрична прогресія інвалідизації відбувається на сьогоднішній день за статистикою 300 тисяч осіб. То є пропозиція спочатку давайте працевлаштуємо і створимо комфортні умови для наших громадян, а лише тоді перейдемо до іноземців.

Дякую за розуміння.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Олександр. Дуже слухне зауваження.

Будь ласка, Сергій Біленький. Будь ласка.

БІЛЕНЬКИЙ С.Л. Доброго дня, шановна Галина Миколаївна, народні депутати, запрошені! Ну, я, мабуть, піду проти загального тренду і хочу подякувати все ж таки пану Ярославу за цю ініціативу. У нас чи не кожного тижня зараз проходять різноманітні форуми та інші заходи, на яких досліджуються перспективи нашого ринку праці, і всі експерти профільні там в один голос кажуть про те, що своїх працівників нам на етапі післявоєнного відновлення скоріше за все, мабуть, точно не вистачить. Тому так чи інакше нам прийдеться залучати іноземців до працевлаштування в Україні.

Якщо якимось чином для роботодавців цей процес буде спрощений, я не кажу, що саме такими радикальними методами, як пропонує пан Ярослав. Звісно, що роботодавці такі ініціативи підтримають. Тому, я не знаю, я все ж таки пропонував подумати народним депутатам над тим, щоб підтримати взяття за основу цього законопроекту, а там вже до другого читання можна його радикально спробувати доопрацювати, щоб і ті безпекові питання вирішити, про які казав представник СБУ, і в той же час зробити цей процес більш простим, я маю на увазі працевлаштування іноземців. Тому що так чи інакше ми можемо мріяти, да, щоб всі наші люди, які зараз виїхали внаслідок війни за кордон, повернуться, але ж ми розуміємо, що так не буде. Ми

бачимо, що той дефіцит на ринку праці, який намічається, його не здолати без суттєвого збільшення іноземців на нашому ринку праці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергій.

Абсолютно наш комітет вдячний пану Руцишину за започаткування дискусії. У 22-му році ми цю дискусію вже провели, ми прийняли, власне, рішення і цим колективом нашим нашого комітету підтримати ті речі, які були. Безперечно, потрібно спрощувати процедуру надання дозволу в частині спілкування роботодавця і дозвільної системи, там потрібно проводити якісь речі, які максимально спрощують для роботодавця життя. Водночас, з другого боку, ми мусимо захищати наші робочі місця для тих українців, які повернуться з війни, як сказав пан Анатолій Остапенко.

Тарас Тарасенко, будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П. Я коротко хотів сказати, підтвердити те, що ви сказали, що дискусія знову почалась, і наші круглі столи по зайнятості, зокрема і ветеранів, показують, і дане сьогоднішнє обговорення показують, що Міністерство економіки не виконує свого домашнього завдання і не розробляє загальну стратегію зайнятості. Нам це дуже важливо, тому що тільки після розроблення загальної стратегії зайнятості ми можемо як народні депутати приймати рішення на підставі аналітики відповідної. Тому тут потрібно, можливо, ще якісь доручення Міністерству економіки дати, щоб вони стимулювали саме розроблення загальної стратегії зайнятості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Тарасе.

Водночас, ми зараз розглядаємо питання щодо законопроекту, і в нас надійшла пропозиція від Юлії Володимирівни включити законопроект до порядку денного. У нас немає підстав його виключати з порядку денного,

тому що він не порушує БК – Бюджетний кодекс, статтю 19, чи інші якісь речі. Тому включити до порядку денного і відхилити. Нагадаю, що Комітет Верховної Ради з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій теж прийняв рішення рекомендувати нам як головному комітету рекомендувати Верховній Раді відхилити законопроект після включення його до порядку денного.

І далі надійшла ще пропозиція від пана Сергія Гривка включити його, да...

ГРИВКО С.Д. Повернути на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧА. Повернути на доопрацювання, то єсть друга пропозиція.

Я ставлю пропозиції по мірі надходження. Перша пропозиція включити до порядку денного та рекомендувати Верховній Раді його відхилити.

Будь ласка, пан Олег Арсенюк проведіть, будь ласка, голосування.

АРСЕНЮК О.О. Шановні колеги, прошу голосувати.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

АРСЕНЮК О.О. Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – утримався.

АРСЕНЮК О.О. Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. Утримався.

АРСЕНЮК О.О. Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Утримався.

Але я прошу, у мене зв'язку не було, зарахувати мій голос "за" за перше питання. Я вибачаюсь, у мене тоді зв'язок перервався.

АРСЕНЮК О.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. За рекомендації. Гарзд.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. За.

АРСЕНЮК О.О. Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. Шановні колеги, у нас 7 – за, 3 – утрималось. Рішення прийнято.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати.

У мене питання до пана Ярослава і до пана Біленького. Оскільки потрібно шукати механізм, яким чином спрощувати цю систему чи дерегулювати її, у мене прохання, якщо б ви домовилися між собою і підготували інший текст законопроекту, який би надавав можливість для роботодавця відчувати себе у випадку залучення робочої сили більш спокійно, або, може, прискорили прийняття міграційної політики або політики зайнятості по відношенню до мігрантів, прискорили ці процеси в центральних органах виконавчої влади, зокрема в Міністерстві економіки. Була б вдячна за те, щоб продовжили цю роботу. Я думаю, що тут думка всіх народних депутатів єдина в цьому.

Дякую, шановні народні депутати. Ми переходимо до пункту третього порядку денного – законопроект пані Гришиної Юлії. Ви пам'ятаєте, що вона у нас була ініціаторкою і авторкою законопроекту щодо мобінгу. Тепер у зв'язку з тим, що у нас це питання не контролюється, вона внесла законопроект 11044 щодо питань... законопроект про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану, зміни до цього закону, для того, щоб надати можливість Державній службі праці контролювати питання, які виникають у разі порушення прав людини або дискримінації людини шляхом мобінгу.

Є у нас авторка пані Юлія Гришина? Ви з нами?

ГРИШИНА Ю.М. Є, я тут.

Галина Миколаївна, я вітаю і я вітаю, колеги, всіх вас. Я дуже коротко. Дійсно, я хочу вам нагадати, що в кінці 22-го року на базі вашого комітету

було розроблено законопроект про мобінг і багато років Верховна Рада не могла прийняти законопроект, який би визнавав мобінг правопорушенням і передбачав за це відповідальність. Ми це з вами зробили разом в 22-му році і цей законопроект став особливо актуальним саме в умовах воєнного стану, але фактично в нас на сьогодні є така ситуація, що ми ж приймали Закон "Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану" і цим законом було заборонено проведення всіх позапланових перевірок, в тому числі сюди попали і всі випадки мобінгу.

І я отримала звернення від освітнього омбудсмена, який звернув увагу мою на те як автора основного цього законопроекту, що є величезна кількість скарг від наших українських освітян щодо мобінгу в нашій сфері. Потім ми провели роботу з керівником Державної служби з питань праці і теж виявили, що в нас, за його безпосередньо інформацією, в нас майже 600 звернень було за 2023 рік. Це, здається, невелика кількість, але ми повинні розуміти, що таке мобінг, що люди дуже рідко звертаються з цих питань взагалі, тому що цей закон тільки почав працювати, не всі ще знають, що таке мобінг взагалі. Тому це достатньо велика кількість заяв і зараз такий психологічний стан у людей, що, на жаль, випадки мобінгу у нас почастишали і дуже багато.

І тому ми провели певну таку робочу нараду з Галиною Миколаївною, з представниками Комітету соціалістики і проговорили з усіма фракціями ці питання і з керівником Державної служби з питань праці, з Міністерством економіки, і прийняли рішення піти таким шляхом: зареєструвати законопроект, який передбачає, щоб знову дозволити проведення перевірок саме з питань мобінгу, тому що зараз вважаємо це дуже актуальним питанням.

Тому, колеги, я вдячна всім вам, хто допомагав працювати в цьому напрямку. Дякую вам всім, хто підтримав цей законопроект, майже всі його підтримали і в комітеті, і велика кількість депутатів його підписала при реєстрації. Тому я дуже прошу його підтримати, тому що це дійсно

актуально і актуально не тільки взагалі в будь-якій країні, але і зараз в Україні в умовах повномасштабного вторгнення особливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юлія.

Нагадаю лише, що у нас було зауваження від Уповноваженого в частині розширення перевірок, розповсюдження перевірок під час воєнного часу не тільки на питання дискримінації шляхом мобінгу, але і на систему соціального страхування у разі, якщо роботодавець порушує якісь речі. Пані Олена киває, що це так і є.

_____ . Так-так, Галина Миколаївна, дякую. Якщо ваша ласка, ми дуже дякуємо пані Юлії Гришиній за таку ініціативу. І хотіли би запропонувати вдосконалити цей законопроект, оскільки до Уповноваженого надходять чисельні звернення щодо порушення роботодавцями прав працівників на соціальний захист, в тому числі щодо матеріального забезпечення в разі тимчасової втрати працездатності. Тому, якщо ваша ласка, зверніть, будь ласка, увагу, ми дали і виписали відповідно норми.

Дякую за увагу. Я думаю, що це буде хороший і позитивний такий сигнал.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Олена.

Юлія Володимирівна Тимошенко, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, у мене є така пропозиція, враховуючи, що законопроект дійсно нормальний, правильний, підтримати і ...*(Не чути)*, і пані Гришиної Юлії, я з великим задоволенням її підтримаю в цьому напрямку діяльності, і просто припинити обговорення. Я думаю, що всі...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Юлія Володимирівна.

Я не знаю, припиняти обговорення я не можу, але все ж таки у нас є площадка для обговорення. Юлія Володимирівна, зв'язку немає.

Будь ласка, пан Шубін, потім пан Біленький, будь ласка.

ШУБІН О.О. Ми дякуємо розробникам законопроекту. Дійсно, я підтверджую, дуже велика кількість звернень стосовно порушення прав дискримінації по мобінгу. Дійсно, велика кількість про порушення прав по тимчасовій непрацездатності. Тому підтримується те, що Уповноважений з прав людини вносить пропозиції.

І попереджаючи коментар роботодавців, бо я розумію, що роботодавці будуть говорити про те, що бізнесу, безумовно, зараз важко і необхідно обмежити перевірки. Сказати, що у випадку, наприклад, з невивплатою заробітної плати, коли дорученням Прем'єра було поновлено перевірки, нам вдалося погасити дуже великий обсяг цієї заборгованості і не порушити прав роботодавців. І проведення перевірок – це не завжди притягнення роботодавця до відповідальності, а часто це проведення цієї медіації необхідної врегулювання проблемних конфліктних питань між роботодавцем і працівником, і збереження і робочого місця, і працівника на цьому робочому місці. Тому законопроект однозначно підтримуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Пані Юлія, зв'язок встановився.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я просто хотіла запропонувати підтримати законопроект, який пані Юлії Гришиної. І поставити просто на голосування, щоб ми просто далі ...*(Не чути)* Тому що законопроект добрий і до другого читання все, що треба, можна буде доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юлія.

Але СПО роботодавців ми послухаємо. Будь ласка, СПО роботодавців, потім УС ПГС. Будь ласка.

БІЛЕНЬКИЙ С.Л. Шановні народні депутати, я думаю, нікому не потрібно пояснювати. Дійсно, в яких надскладних умовах сьогодні працює бізнес, особливо прифронтових регіонах або ті, хто релокувався до більш безпечних і намагаються там відновити своє виробництво. При всій повазі до авторки Юлії Гришиної, до того, що вона дійсно послідовно цю тему супроводжує. Ну, подивився я пояснювальну записку, 553 за рік звернення там по фактам з ознаками мобінгу. Якщо там розібратися, я там впевнений, що частина відпаде, виходить, що у нас навіть по кількості звернень це менше 0,01 відсотка, да, працюючих людей. Ну, чи дійсно це так вже велика системна проблема для того, щоб врегульовувати її таким чином?

Я хочу нагадати, що і той законопроект, який обмежив перевірки, да, ну, його ж теж приймали депутати цього комітету для того, щоб якимось, ну, хоч трохи спростити життя роботодавцям в ці складні часи. Чи у нас ситуація на фронті там значно покращилася, да, що ми зараз приймаємо якісь протилежні проекти і вже обговорюємо інші питання, да, до того, що давай інші види перевірок, знімемо всі ці обмеження?

Ну, на жаль, ще раз кажу, СПО роботодавців такий законопроект підтримати не може. Після війни, будь ласка, ці перевірки і так автоматично поновляться. Зараз ми вважаємо, що хоч якісь послаблення, які народні депутати можуть дати бізнесу, вони мають зберегтися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергій.

Логічний виступ. Водночас ви розглядаєте перевірку як... то єсть відсутність перевірок ви розглядаєте як спрощення для бізнесмена. Насправді

ситуація покращення бізнес-клімату всередині між працівниками теж може розглядатися як ситуація покращення ефективності для роботи. То єсть ліквідація мобінгу на підприємстві, вона може мати, може, для вас це неочевидний зв'язок, але якщо на підприємстві ви врегульовуєте питання... Мобінг – це ж цькування, да, один одного, якщо ви прибираєте це, це може призводити до покращення клімату. І ці ситуації потрібно розбирати, просто чи війна – це той випадок, коли не потрібно розбирати. Ну, така справа.

Пані Олено, а потім пан Олександр. Да, просто зауваження від Уповноваженого.

_____. Шановні народні депутати, я би хотіла зауважити і в підтримку Юлії Гришиної сказати, що до Уповноваженого про мобінг приходять приблизно два звернення на тиждень. Тобто це такий, це велика кількість звернень, ми направляємо їх до Держпраці, але відповідно Держпраці повідомляє, що діяти не може у зв'язку з 303 постановою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пан Олександр Вознюк.

ВОЗНЮК О. Доброго дня. Підтримую повністю пані Юлію Гришину. Хочу повідомити, що до нас звертаються, до організації люди з інвалідністю, це військові, де в них, на жаль, склалися погані стосунки за невиконання незаконних наказів або певних завдань. Відповідно виникають конфлікти, і в нас є зараз багато судових кейсів саме побудові на оці інструменти мобінгу, цькування, де там керівник установи, роботодавець, незалежно, чи це державна сфера, чи комунальна сфера, чи муніципальна, чи приватна справа, але створюються спеціальні умови і цю людину просто морально цькують.

Тому вважаю, що цей проект закону є доцільним. І я би, наприклад, його більш посилив, тому що саме можливо взяти до уваги і судові кейси, де

судова інституція стає на стороні особи, яку постійно, негативно до неї ставляться і так далі. Дуже багато, до речі, у нас з'явилося випадків, що звільняють людей з інвалідністю чи скорочують їх, але не дають альтернативної можливості працевлаштування. І до речі, це чомусь саме в освіті, середньої освіти.

Дякую. тому підтримую пані Юлію Гришину в цьому проекті закону.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє. Для людей з інвалідністю це особливо має значення. Дякую.

Шановні народні депутати, тоді виносимо на голосування рішення комітету: включити законопроект до порядку денного і рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу. Хто за цю пропозицію, прошу пана Олега провести голосування.

АРСЕНЮК О.О. Шановні колеги, прошу голосувати.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

АРСЕНЮК О.О. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – утримався.

АРСЕНЮК О.О. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. Гривко – за.

АРСЕНЮК О.О. Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

АРСЕНЮК О.О. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

9 – за, 1 – утримався. Рішення прийнято, колеги.

ГРИШИНА Ю.М. Друзі, я вам дуже вдячна. Колеги, дякую вам.

АРСЕНЮК О.О. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юлія, за ініціативу, за те, що ви відслідковуєте наслідки прийняття законів. Це просто ви супер молодець в цьому сенсі, по тих законах контрольну функцію...

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, з вашою допомогою.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, у мене ще у WhatsApp надійшла пропозиція від пана Струневича по законопроекту пана Руцишина Ярослава створити робочу групу в комітеті і, може, пошукати вихід. Я думаю, що ми проговоримо це між нашими комітетськими засіданнями, може, вийдемо з проханням до наших народних депутатів створити робочу групу, яку він готовий очолити, по пошуку рішення по дерегуляції дозволів і що там можна зробити, враховуючи нашу безпекову ситуацію.

Гаразд, шановні народні депутати, ми переходимо до наступних питань нашого порядку денного. Це законопроекти, які стосуються недієздатних людей або цивільна дієздатність яких обмежена. Це законопроекти, які ми розглядали на наших публічних консультаціях. Я би пропонувала їх розглянути зразу три, один за одним, і висловлюватися зразу по трьох законах, бо вони стосуються одного і того самого питання.

Це законопроект 5098 Кабінету Міністрів. Називається він: зміни до Цивільного кодексу щодо захисту майнових прав недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена. Законопроект 6466, теж Кабінету Міністрів, щодо внесення змін до Цивільного кодексу щодо посилення захисту прав осіб визнаних судом недієздатними. І законопроект пана Павліша і нашого колеги Остапенка, і Гривка, колег наших, законопроект

7199: зміни до статті 300 Цивільного процесуального кодексу щодо строку дії рішення про визнання особи недієздатною в період дії воєнного стану.

Всі проблему цю знають, знають суди, які на два роки надають такі висновки і що там відбувається. Ми під час наших слухань щодо цієї проблематики визначилися: рекомендувати Верховній Раді і комітету правовому прискорити ці законопроекти. Але потрібно рішення нашого комітету як другого по цих законопроектах, яким чином ми його підтримаємо, щоб ми офіційно визнали нашу позицію.

Будь ласка, шановні народні депутати, які будуть пропозиції по цих законопроектах? Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановні колеги, насправді законопроекти, як сказала голова комітету, є дуже важливі. Тут ми не є головні, але для нас є однозначно обов'язком захищати тих людей, які є недієздатними. Це важлива тема під час дії режиму воєнного стану, тому що, справді, на два роки надається право особам, які є опікунами за такими людьми. І в разі завершення особливого режиму воєнного стану можуть виникнути інші обставини, і є ризик щодо втрати майна і забезпечення прав таких громадян.

Через те позиція, я думаю, тут однозначна: підтримати основні комітети і рекомендувати їм схвалити три законопроекти щодо внесення змін і до Цивільного кодексу України, і до інших нормативних документів змін. І ухвалити в першому читанні, до другого їх ретельно доопрацювати, щоб все-таки посилити захист і майнових прав недієздатних осіб, і оце перехідний період закінчення режиму воєнного стану, щоб ці люди не залишилися без опіки держави і в той перехідний період не втратили свої майнові права.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

Шановні народні депутати, чи будуть ще якісь зауваження до цих законопроектів? Циба Тетяна, будь ласка. А потім Уповноважена з прав людини, представник, Олена.

Будь ласка, пані Тетяна.

ЦИБА Т.В. Колеги, дякую за надане слово. Дивіться, я, звісно, вважаю, що треба підтримувати дані законопроекти. Я багато разів спілкувалася із різними відділеннями Офісу омбудсмена, вони дуже багато уваги цьому приділяють. І, дійсно, в питанні недієздатних дорослих осіб є дуже багато законодавчих прогалин. На мою думку, ці законопроекти не вирішують все, але тим не менше вони дають певну основу і до другого читання, можливо, є сенс їх якось об'єднати і, можливо, додати ще якісь норми по 116 статті, яка б більш повно відповідала на ті виклики, які є зараз.

І до того ще б дуже просила, і, можливо, ми можемо це порекомендувати там між першим і другим читанням. Дуже багато норм, які могли б покращити становище недієздатних дорослих осіб, але вони потребують опрацювання саме міністерством.

Наприклад, як у законопроекті 5098. Наприклад, понятно, що треба подавати звіти, про що говориться, але за великим рахунком, поки це питання не врегульовано постановами, наказами, підзаконними актами міністерств відповідних, ці звіти можуть бути формальними. Тобто шлях правильний, але стовідсотково для того, щоб ситуація була вирішена не на папері, а насправді, то це дуже потрібна злагоджена робота, в тому числі з міністерством. А так підтримується.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Тетяно.

Шановні колеги, є ще бажані? Пані Олено.

_____ . Дякую, Галино Миколаївно, за надане слово.

Я дуже вдячна за те, що ці питання сьогодні обговорюються. Я дуже прошу підтримати їх. Підтримую пані Тетяну Цибу, дійсно, що треба залучати органи виконавчої влади і розробляти форми, наприклад, звітності, якщо ми говоримо зараз про подання звітності. Ви дійсно заслухали спеціальну доповідь Уповноваженого, і мені дуже приємно, що так швидко ці питання сьогодні вже обговорюються на комітеті.

Дякую вам дуже.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Олено.

Шановні народні депутати, в мене така пропозиція: рекомендувати основному комітету включити ці законопроекти до порядку денного, ну, які не включені, включити і рекомендувати Верховній Раді прийняти їх за основу. Водночас от така пропозиція вона новельна, нова, може, нам звернутися до Погоджувальної ради і просити включити ці законопроекти до порядку денного найближчого засідання з проханням обговорити їх у купі, якщо в нас там проблема з часом, разом, то єсть 15 хвилин виділити на всі три законопроекти для того, щоб зекономити час, оскільки вони пов'язані і всі потребують прийняття, обговорити їх групою таки і прийняти їх за основу, а далі працювати, оскільки вони поєднані однією метою. Власне, їх можна було б внести одним законопроектом, але вони внесені трьома, то можна їх об'єднати для обговорення. З такою пропозицією.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да, одним таким, одним рішенням. Тоді чи можемо ми голосувати зразу по групі, щоб по всім законопроектам рекомендувати? Окремо, да? Окремо. Гарзд.

Шановні народні депутати, тоді голосуємо дублетом таким. Голосуємо спочатку за те, щоб включити до порядку денного і рекомендувати

основному комітету прийняти за основу 5098, потім 6466, потім 7199. Прошу провести три голосування, пан Олеже.

АРСЕНЮК О.О. Шановні колеги, прошу голосувати.

Третякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За. Це перший.

АРСЕНЮК О.О. За.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

АРСЕНЮК О.О. Струневич – за.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. Гривко – за.

АРСЕНЮК О.О. За.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. За.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Тарасенко Тарас Петрович.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко – за. Дякую. І Тимошенко – за.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Одноголосно рішення прийнято.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Тепер 6466, друге.

АРСЕНЮК О.О. 6466. Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

АРСЕНЮК О.О. За.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

АРСЕНЮК О.О. За.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. За.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна.
Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. Циба – за.

АРСЕНЮК О.О. Рішення прийнято одногосно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
І третє голосування...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко теж – за. Вибачте, Тимошенко – за.

АРСЕНЮК О.О. Так, дякую. Є, прийнято.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
І третє голосування щодо законопроекту 7199.

АРСЕНЮК О.О. Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

АРСЕНЮК О.О. Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

АРСЕНЮК О.О. Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.
Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. За.
Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – утрималась.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

АРСЕНЮК О.О. Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. Рішення прийнято.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олеже.

Шановні народні депутати, у нас прийнято три закони в першому читанні на попередньому сесійному дні... засіданні нашому, і нам потрібно визначити голів робочих груп щодо цих законопроектів. Це законопроекти 9423, 10017 і 10256. Це наші питання порядку денного 7, 8 і 9. А потім ми перейдемо до змін нашого плану роботи комітету. А наразі нам потрібно визначити трьох голів робочих груп.

Перший законопроект 9423, він по розподілу повноважень відноситься до підкомітету пана Остапенка.

Будь ласка, хто у нас буде, хоче довести цей законопроект до другого читання? Будь ласка, пан Анатолій.

ОСТАПЕНКО А.Д. Галина Миколаївна, я як голова підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів готовий доопрацювати, як голова робочої групи.

НИКОРАК І.П. Галина Миколаївна, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. Так, будь ласка, пані Ірина.

НИКОРАК І.П. Я би хотіла бути співголовою робочої групи з доопрацювання цього законопроекту спільно з моїм колегою.

ОСТАПЕНКА А.Д. Дякую, пані Ірино.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ірино.

У нас піднята рука, це Міністерство освіти, да?

Гаразд. Шановні народні депутати, таким чином є ініціатива від пана Остапенка і пані Никорак бути співголовою по доопрацюванню законопроекту 9423. Голосуємо тоді, да, шановні колеги?

Будь ласка, пане Олеже, прошу провести голосування.

АРСЕНЮК О.О. Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

АРСЕНЮК О.О. Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. Гривко – за.

АРСЕНЮК О.О. За.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. За.

Дякую. Рішення прийнято одногосно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

В мене ще прохання, я бачу, що з нами виконуючий обов'язки міністра ветеранів Порхун Олександр. В мене прохання включитися, і бачу Руслана Приходька, включитися Міністерству ветеранів на доопрацювання цього закону і з точки зору форми, структури для того, щоб у нас служба ця працювала навколо ветерана.

ПОРХУН О.В. Дякую.

Вітаю вас! Вітаю, народні депутати" Так, Міністерство у справах ветеранів включається в цей процес, і ми з Анатолієм Дмитровичем доопрацюємо його до другого читання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую.

_____. Галина Миколаївна, Офіс Уповноваженого також готовий долучитися.

ГОЛОВУЮЧА. О, дякую, пані Олено. Я думаю, що і пані Ірина, і пан Анатолій включать вас...

ОСТАПЕНКО А.Д. Ми працюємо з Офісом Уповноваженого, так що все нормально. Кожен раз.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, що ви наше плече надійне. Хоча пан Уповноважений не завжди нас відвідує, але ви наше надійне плече. Дякую.

Шановні народні депутати, ми переходимо до восьмого питання нашого порядку денного – це законопроект 10017. Але він тільки здається, що він технічний. Він не стільки технічний, там є дві речі дуже важливі. Цим законопроектом встановлюється, що державну послугу щодо отримання, те, що робив Фонд соціального страхування про виплату, тепер можна буде звертатися, як і до Пенсійного фонду, в будь-який відділ по Україні. В Фонді соціального страхування була жорстка прив'язка отримання послуг до місця проживання людини. Цим законопроектом це робиться. І також встановлюється лікарняний за сумісництвом. То єсть цей законопроект тільки здається, що він технічний, насправді там є щонайменше оці дві речі, які є такими, що будуть, ну, потребувати вдумливого такого опрацювання.

Є бажачі? Сергій Гривко, може, ви візьмете? Ну, ви з Фондом ...*(Не чути)* страхування вже дружите, критикуєте, розумієте його.

ГРИВКО С.Д. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Чи, може, Михайло Михайлович. Ну, то єсть, дивіться, тут у нас нема примусу. Візьмете? Гаразд. Сергій Гривко не проти.

Шановні народні депутати, є ще бажання там в когось? Ми не призначали заздалегідь, але ж ми всі розуміємо, що законопроекти має хтось вести. Будь ласка, в мене прохання тоді проголосувати.

Пане Олег Арсенюк. За пана Гривка.

АРСЕНЮК О.О. Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

АРСЕНЮК О.О. Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

АРСЕНЮК О.О. Бабенко Микола Вікторович.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. Одноголосно. Рішення прийнято. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, переходимо до пункту 9 нашого порядку денного: про створення робочої групи з доопрацювання до другого читання законопроекту 10256.

Шановні народні депутати, хто готовий? Михайло Михайлович, Струневич... Михайло Михайлович.

Шановні народні депутати, нема заперечень, якщо Михайло Михайлович його доведе? Надзвичайно важкий, складний законопроект. Консультації з МОМ, з міжнародними структурами, з ООН, створення системи національного обліку, системи шкоди життю та здоров'ю, проведення через зал, багато зауважень, багато тих, хто отримав шкоду від Російської Федерації. І є зацікавлені громадські організації, які працюють...

ЦИБА Т.В. Пані Галино!

ГОЛОВУЮЧА. Так, будь ласка, пані Тетяно.

ЦИБА Т.В. Пані Галино, якщо можна, то я б теж була співголовою, просто через те, що в мене був же схожий законопроект, який про реєстр завдання шкоди дітям, ну, діти, які постраждали від дій Російської Федерації. То, мені видається, це, ну, могло би бути якимось логічним продовженням.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Тетяно, може, ви хочете бути головою, бо Михайло Михайлович хотів скласти...

ЦИБА Т.В. Ні, ні, ні, співголовою мені норм, без питань. Поділимося роботою.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, що ви підставите один одному плече. Михайло Михайлович, ваш досвід, і домовитесь, як ви проводите, у вас однаковий погляд на...

ЦИМБАЛЮК М.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую. Таким чином, співголови – Михайло Михайлович і пані Тетяна.

Будь ласка, пане Олеже, прошу провести голосування.

_____. Галина Миколаївна, ми попросимо також Офіс Уповноваженого долучити до цього законопроекту. Надважливе питання, в нас окремий департамент і окремий представник опікується захистом прав постраждалих осіб. Крім того, ви знаєте, що створений реєстр збитків для України в Києві.

ГОЛОВУЮЧА. Генпрокурор, так, ми знаємо.

_____. Також ми пропонуємо представників цього офісу включити до робочої групи.

Дякую вам дуже.

ГОЛОВУЮЧА. Звісно, і Офіс Генпрокурора, і Мін'юст – всі будуть долучені, тому що тут така, складна штука. Дякую, пані Олена.

Проводимо голосування, пане Олеже.

АРСЕНЮК О.О. Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

АРСЕНЮК О.О. Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. За.

АРСЕНЮК О.О. Бабенко Микола Вікторович відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. Рішення прийнято одногolosно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати. Я окремо дякую за ініціативу очолити цю роботу, бо, ще раз, простих законів у нас нема, в нашому комітеті. Так життя нам дало.

Шановні народні депутати, до комітету надійшли два листи щодо зміни нашого плану роботи комітету від пана Остапенка і від пана Тарасенка. Тому ми переходимо до останнього питання нашого порядку денного.

Десятий пункт. Про внесення змін до плану роботи комітету по листах. Я думаю, що з листами всі ознайомилися. Я прошу пана Остапенка і пана Тарасенка озвучити свої пропозиції щодо змін.

ОСТАПЕНКО А.Д. Галино Миколаївно, цей лист вимушений, тільки чому, тому що в плані роботи нашого комітету в розділі 3 зазначені круглі столи, які проводяться комітетом. Але, на жаль, ми маємо таке, що не завжди комітет готовий виїхати і проводити, тому пропозиція наступна: щодо проведення цих круглих столів підкомітетом перенести. Тобто розділ 6 роботи комітету на період одинадцятої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання доповнити пунктом такого змісту: виїзне засідання круглого столу (місто Одеса) на тему: "Інформаційна кампанія щодо виплат пенсій та соціальних гарантій членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України" у травні, орієнтовно число 13 травня проведення. А виїзне засідання комітету в Київській області поки залишити в розділі 3 і не виключати цей розділ з плану роботи комітету.

Я хочу зазначити, що виїзне засідання, яке планується на червень в Київській області, щодо створення умов для надання необхідних

інструментів для інтеграції в суспільство, родину, громади Захисників і Захисниць України. Це по суті якби повернення ветерана-захисника до громади, додому.

ГОЛОВУЮЧА. Правильно я розумію, що у вас пропозиція змінити місце проведення на місто Одесу нашої інформаційної кампанії, яку ви очолюєте?

ОСТАПЕНКО А.Д. Ні, там це на рівень, спускається на рівень підкомітету, не комітету, а підкомітету. Але якщо мене підтримає комітет, що це буде виїзне засідання комітету, я готовий там підставити якби вам плече, якщо ви там не зможете приїхати і провести цей круглий стіл, то ми тоді його залишимо на рівні комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Воно зараз комітетським?

ОСТАПЕНКО А.Д. Комітетське.

ГОЛОВУЮЧА. Комітету. Місто Одеса. Які пропонується перевести на підкомітет. Або провести засідання комітету, і ви його проведете в Одесі, правильно?

ОСТАПЕНКО А.Д. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Залишити одне... *(Шум у залі)* І заступник, я зрозуміла.

Таким чином ми виїзне засідання...

ОСТАПЕНКО А.Д. Дивіться, питання в тому, що якщо можете делегувати певні повноваження, то тоді так.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді ми виїзне засідання в місті Одесі робимо як виїзне засідання підкомітету і переносимо його в місто Одесу на підкомітет. Гаразд.

І пан Тарасенко, які у вас пропозиції?

ТАРАСЕНКО Т.П. Доброго дня, колеги. Я дякую пану Анатолію Остапенку, він проводив захід в місті Луцьку, він зацікавив всю Волинь питанням ветеранів. І до мене звернулись як колеги депутати місцеві, також Волинська ОВА для того, щоб ми ще провели захід і більш розширено провели його для надання інформації саме громадам.

Тому я вніс пропозицію, щоб провести захід "Ветерани. Шлях додому". Ми вже домовились з USAID. Для USAID формально потрібно, щоб цей захід був включений в заходи комітету. І тому я запрошую приєднатися всіх до цього заходу. Також Тетяна Циба підтримує захід, вона буде приймати в ньому участь.

Тому я прошу проголосувати, підтримати. Якщо хтось має бажання доєднатися, виступити, також запрошую. Ми збираємо всі громади Волині на цей захід, будемо обговорювати. І також завданням цього заходу не тільки є просто інформування і обговорення, а ще будуть проводитися дві стратегічні сесії про проблеми громад, і потім, як і в Рівному це було місяць назад, так і зараз ми маємо ...*(Не чути)* результат про потреби, щоб потім надати їх ...*(Не чути)* виконавчої влади і на комітет, для того, щоб ми розуміли, що відбувається на місцях.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Таким чином ви пропонуєте доповнити план роботи комітету додатковим заходом, виїзний форум "Ветерани. Шлях додому", який провести 14 травня, і відповідальний за це Тарасенко та Циба. Правильно я розумію?

ТАРАСЕНКО Т.П. Так. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

ОСТАПЕНКО А.Д. Галина Миколаївна, я перепрошую, але я сказав, що у нас в плані роботи в розділі 3 стоїть виїзне засідання комітету якраз про створення умов для надання необхідних інструментів для інтеграції в суспільство, в громаду, родину захисників і захисниць України. Це теми, які перетинаються, один з іншим, тому я не бачу моментів включення даної пропозиції пана Тарасенка до роботи комітету. Його можна називати по-різному, але суть в цьому не змінюється, ...*(Не чути)* був на попередніх засіданнях.

ГОЛОВУЮЧА. Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. У мене, в принципі, на ту саму тему, бо нещодавно в Луцьку був якраз колега Остапенко майже з ідентичною темою.

ОСТАПЕНКО А.Д. Да, це була тема, я можу сказати, щодо спроможності громад та органів влади запроваджувати ефективну систему соціального захисту прав ветеранів і захисників України, членів їх сімей. Тобто ми можемо називати по-різному заходи, але по суті вже відбувся такий захід якраз в місті Луцьку. І ми визначили про те, що військова цивільна адміністрація працює, бачимо, які створюються структури в даних ОВА, які нами було прийнято рішення і вони створюються, підтримуються ветеранами, реабілітаційні центри робляться. Звісно, було зауважено те, що не концентрувати ці послуги для ветеранів в одному місці великому, а також щоб була спроможність ветеранів і в селах, і у віддалених населених пунктах

отримувати підтримку держави, вони це роблять і розбудовують систему тому реабілітації і все інше.

Дякую.

ЦИБА Т.В. Колеги, можна, включусь?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Тетяна. Будь ласка.

ЦИБА Т.В. Дякую.

Дивіться, питання в тому, що цей захід і саме в Луцьку, це наша колега, яка не є в нашому комітеті, але з якою ми співпрацюємо і в хороших стосунках з Іриною Констанкевич, це її регіон Волинь, там, де вона депутат-мажоритарник, вона запропонувала, щоб провівся такий захід, це важливо як би і для неї, і по тих областях, де є. Тому, дивіться, ми можемо включати, можемо не включати, захід в будь-якому випадку буде. Якщо не треба нам включати в наш комітет, ми можемо включити в ТСК, ну тобто. Я просто хотіла сказати про те, що сам захід по собі, він все рівно буде. Питання тільки в тому, що чи його ми включаємо як захід в тому числі підкомітету чи комітету, чи віддаємо його на... типу, що головувало якесь інше ТСК або щоб він був просто там депутатським заходом. Тому, мені видається, це трохи таке формальне питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Тетяно.

ТАРАСЕНКО Т.П. Колеги, в мене... Можна, пані Галина, пару слів.

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка, пане Тарас.

ТАРАСЕНКО Т.П. ...*(Не чути)* і дослідження, саме отримання громадської думки за результатами, саме результатів від громад – це дуже

важливо. І, да, дійсно, захід пана Анатолія, він тільки почав, він залучив увагу громад, але він не завершив результати.

Я маю на увазі, що цей захід, який ми проведемо, він досягне результату для того, щоб ми зібрали фідбек з громад, і ми зможемо ці всі проблеми виявити і донести, по-перше, інформацію, якою громади Волині не володіють, а також додатково надати інформацію для аналізу і комітет.

Тому я прошу підтримати проведення даного заходу на... фактично силами комітету, але апарат комітету буде долучений в самому обмеженому вигляді, щоб не долучати, це фактично працює моя команда, команда Тетяни Циби по організації, USAID, ми разом всі працюємо, щоб провести класний стратегічний захід.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, тоді я поставлю два питання...

ОСТАПЕНКО А.Д. Якщо пані Констанкевич якби як депутат-мажоритарник працює і хоче там провести, хай вона тоді організовує і запрошує просто комітет, від комітету тоді можуть поїхати всі бажаючі члени комітету на даний захід і провести комунікацію з місцевими органами і з усіма ветеранами, і всі рішення, які будуть прийняті, розповсюджуйте на всю...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати, все дуже просто, в мене як у голови комітету просто є пропозиція поставити на голосування два питання. Перше питання щодо внесення змін до нашого плану роботи для того, щоб ми перетворили виїзне засідання комітету на засідання підкомітету в місті Одеса 13 травня і відповідальність за проведення заходу - Остапенко Анатолій.

І друге питання. Це внесення, як я його і сформулювала, внесення додаткового заходу до роботи комітету, провівши виїзний форум 14 травня 2024 року у місті Луцьку. Відповідальні – Тарасенко, Циба. Тому я поставлю одне питання. І друге. Набирають голоси – значить набирають, не набирають – не набирають.

Будь ласка, перше питання, пан Олег, прошу проголосувати.

АРСЕНЮК О.О. Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович.

Струневич Вадим Олегович.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. Гривко – за.

АРСЕНЮК О.О. Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. Звісно, за.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна. Відсутня.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. Рішення прийнято. Одноголосно. Голосуємо тепер за другу пропозицію.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

АРСЕНЮК О.О. Цимбалюк Михайло Михайлович. Відсутній.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

АРСЕНЮК О.О. Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Арсенюк Олег Олексійович – за.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д. Можна питання повторити ще?

АРСЕНЮК О.О. За другу пропозицію пана Тараса Тарасенка.

ГОЛОВУЮЧА. Внесення змін до нашого плану роботи, розширивши його ще на один пункт про проведення виїзного форуму, відповідальність за який Тарасенко і Циба. 14 травня в місті Луцьку.

ГРИВКО С.Д. За.

АРСЕНЮК О.О. Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

АРСЕНЮК О.О. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. Утримався.

АРСЕНЮК О.О. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

АРСЕНЮК О.О. Тимошенко Юлія Володимирівна.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

АРСЕНЮК О.О. У нас 7 – за, 1 – утримався. Рішення прийнято, колеги.

ТАРАСЕНКО Т.П. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати, за корективи до нашої роботи. Я теж хочу повідомити, що 13-14 я буду в місті Львові на заході, який організовує Рада Європи щодо невиконання Україною рішень міжнародних та національних судів.

Це питання для нас стає більш актуальним. І я прошу всіх членів нашого комітету подивитися дуже уважно на законопроект 11170, внесений

паном Масловим, щодо прискорення судової процедури. Цей законопроект також відсторонює від судової процедури по соціальних судових процесах Міністерство соціальної політики. Тому вчора з колегами з Міністерства соціальної політики, я окремо дякую Дарині Марчак, мною внесено альтернативний законопроект до цього законопроекту. І це питання невиконання рішень, воно стоїть дуже нагально і воно буде обговорюватися на рівні саме Ради Європи, тому що це нам загрожує в тому числі і виключенням з ЄСПЛ.

І в той же час хочу ще раз звернути увагу наших колег на те, що Мін'юст оприлюднив звернення до Ради Європи щодо скорочення прав людини в Україні відповідно до відповідних конвенцій у зв'язку із воєнним станом на території України, що теж є запобіжним заходом для позитивних рішень по звуженню прав в Європейському суді з прав людини. Питання дуже нагальне, суми вже зашкалюють більше ніж за 100 мільярдів гривень і можуть наносити шкоду нашій національній безпеці, загрожуючи тим, що кошти з воєнної кампанії можуть бути вимушено направлені на погашення цієї заборгованості, і це вже наша безпека.

Дякую всім народним депутатам за участь в сьогоднішньому засіданні. Дякую всім. Гарної роботи нон-стоп, будь ласка. Слава Україні!